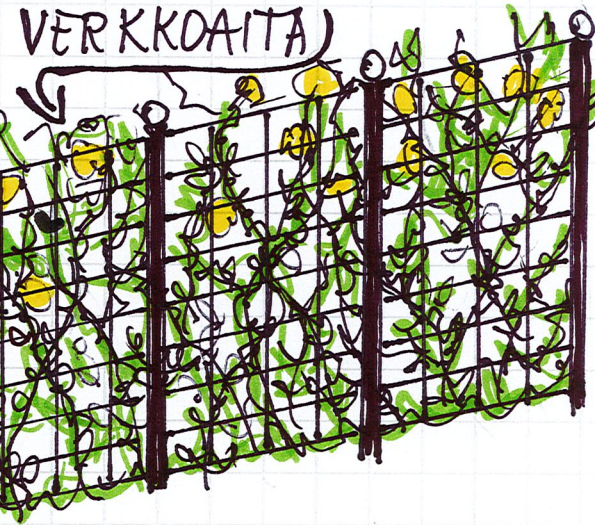

AIDAT JA AIDANTEET LUONNON EHDOKKAINA

- RAKENNETTU AITA ON SELVÄ MERKKI PIHA-ALUEESTA.
- AITA LISÄÄ OMAN PIHAN LAAJUUTTA, TILAA ON AITAAN ASTI - EIKÄ TARVITSE MIETIÄ "EI-KENENKÄÄN VYÖHYKKEITÄ".
- SE VOI SULKEA PIHAN ULKOMAILMALTA TAI LUODA NÄKYMIÄ HARKITUSTI (KURKISTUS-AUKOSTA VOI NÄKÄ JÄRVEÄ, PELTOA, POLKUYH)
- SE ANTAA TURVAA, NÄKÖSUOJAA JA TUULENSUOJAA.
- KIVET, LAHOPUU, LUONNONOKSAT (PAJU, LEPPÄ, KOIVU) ANTAVAT PUUTARHAN EILÖIHNE JA LINNOIHNE SUOJAA JA RAVINTEITA

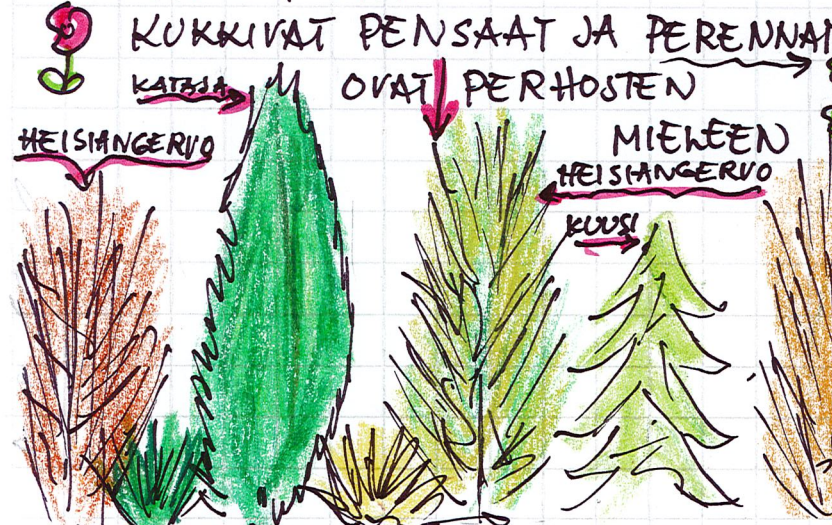
- KÖYNNÖKSIÄ
- VILKIVIINI
- HYVÄRUSKA
- JA PEITÄ-VYYS
- KÖYNNÖS-KUUSAMA
- TUOKSUVA
- KÄRHÖT
- KOMEA
- KUKINTA
- KÖYNNÖS
- HORTENSSSIA
- VAHVA
- KASVU

- SOPII PIHANHE, JOSSE PIKKULAPSIA JA ELÄIMIÄ VOI NAAMIODA ISOIHNA PENSAINNA JA PERENNOIIN ON HYVÄ KÖYNNÖSTUKI ESTÄÄ RUSAKOITA JA PEUROJA (PITÄÄ OLLA KORKEA)

SALKORUUSU NÄKÖSUOJA PAJUAITA

MONILAJINEN AIDANNE, JOTA EI TARVITSE LEIKKÄÄ ON SUOJAPAIKKA JA ANTAA PUUTARHANNE MONI ILMEISYYTTÄ JA -MUOTOISUUTTA!

- PUOLIVARJON KÖYNNÖSKRASSI
- RUUSUPAPU
- KELLOKÖYNNÖS

- KEVYT KESÄKUKKA-AITA TAI TILANJAKAJA
- SOPII ADRINKKON
- HAJUHERNE
- PÄIVÄNSINI JA -PUNA
- KEIJUNMEKKO
- KANARIAUKKRASSI
- MIINAN KÖYNNÖS YH.

MAJAT JA KATOKSET LUONNONMUKAISESTI!

PAJUMAJAN VOI
TEHDÄ MYÖS
LEHTIMAJAKSI,
JOLLOIN TUOREET
PAJUNOKSAT
ISTUTETAAN KEVÄÄN-
LÄ.
KASTELEHAAN
HYVIN!

LEHTIMAJA ON PERINTEINEN SYREENIMAJA
JOSSA TAIMET ISTUTETAAN KEHÄKSI
PITKÄT OKSAT SIDOTAAN UKIKEHIKKOON
SEINÄT PIDETÄÄN TUUHEANA LEIKKAAMAAN
JO 1700-LUVULLA HERRASVAEN PIHALLA
KASVATETTIIN SYREENIMASOJA, JOSSA
LUETTIIN AÄNEEN, LAULETTIIN, SOITETTIIN
JUOTIIN KAHVIA JA VIETETTIIN JUHLIA.
TALONPOIKAISVAESTÖ KASVATTI LEHTIMAJAN
PAJUNANGERVOSTA TAI ORAPIHILAJASTA

KAIKKI RAKEN-
NELMAT, JOSSA
ON KUKKIVIA
KÖRNÖKSIA,
PUITA TAI
PENSAITA
LISÄÄVÄT
PUUTARHAN
MONIMUOTOI-
SUUTTA

VANHA OMENAPUO
• PIHLAJA,
• VAAHTERA, YM.
ON TUETTU JA TAIVUTETTU
VUOSIEN SAATOSSA ILMAVAKSI
KESÄMAJAKSI

PERGOLA & VARJOKATOS

ON NYKYÄÄN SUOSITTU
KÖRNÖSTEN KIEPOMA
RAKENNELMA
MIELIKUVITUS ON
SIINÄ VAIN RAJANA.

PAJUMAJA / TIPPI

KÖRNÖSTUEKSI
LASTEN LEIKKIPAIKKA
KATSEEN VANGITSIJA
KASVIMAAHAN

LINNUT PUUTARHASSA

HYÖNTEISET JA NIITÄ SYÖVÄT LINNUT OVAT VÄHENTYNEET HUOLESTUTTAVALTA

HOUKUTTELE LINTUJA PIHAPIIRIIN

PUUTARHA MONIPUOLISINE ERIKOINEEN VOI OLLA PELASTUS!

KUN PIHAPIIRI ON LUONNONOLOILTAAN MONIPUOLINEN ON PALJON HYÖNTEISIÄ HOUKUTTELEVIA KASVEJA ON VARMASTI NIITÄ SYÖVIÄ LINTUJA!

HELPPOJA TARJOTTAVIA ON KASVATTA MÄRJOVIA PUITA JA PENSAITA:

- HERURKI
- MUSTASELVA
- OMENAT
- LUUMUT
- KIRSIKAT
- PHLASAT
- RUUSUNMARJAT

TALVIRUOKINTA ON MONEN PIKKULINNUN PELASTUS!

ON HYVÄ MUISTAA

KUN SYKSYPÄÄÄ AHOITAA RUOKINNAN, SITÄ TULEE JATKAA KEVÄÄSEEN

RUOKINTAPAIKKA PITÄÄ OLLA SUOJAINA, JOSSA LINTUJEN ON TURVALLISTA RUOKAILLA (VAARANA HAUKAT, IKKUNAN LENTO, AUTOIHIN TÖRMÄÄMINEN)

SIISTEYS LINTULAUDOILLA JA YMPÄRISTÖSSÄ ON TÄRKEÄ

TARHURIIN ON MUKAVA KATSELLA RUOKAILEVIA MONELAISIA VIERAILIJOITA.

PIHAPIIRIN PÖNTÖT OVAT AIKERASSA

KÄYTÖSSÄ! NYKYÄN METSISSÄ JA RANNOILLA ON VÄHÄN KOLOPUITA.

SUOMESSA PESII NEMISEN KÄMMENTÄ LINTULAJIA, JOTKA PESIVÄT KOLOISSA, MAAKUOPISSA, ONKALOISSA TAI LINNUNPÖNTÖISSÄ

KUN POIKASET KUORUTUVAI EMOT KANTAVAT NIILLE PUUTARHASTA POIMITTUJA KIRVOJA, MATOJA, KÄRPÄSIÄ Y.M. NE KATOAVAT NÄLKÄISTEN POIKASTEN SUHTIN JA TARHURI KIITTÄÄ!

TUTTUJA PÖNTÖISSÄ ASUVIA ON:

- TIAISET
- SIEPOT
- VARPUSET
- KOTTARAINEN
- PUUKIIPIJÄ
- VARPUSPÖLHÖ

VAATIVIA LAJEJA

PERHOSIA PUUTARHAAN

RITARIPERHONEN

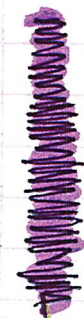
TARHOREITA IHASTUTTAA KAUNIN KEVEÄT PERHOSET!
KEVÄÄKKÄ ODOTETAAN ENSIMMÄISEN PERHOSEN LENTOA
ONKO SE SITRUUNAPERHONEN - ILON TUOJA, VAI
LAITANKO SILMÄT KIINNI, KUN NÄEN JOTAIN TUMMA-
NOKKOSPERHOSEN - KESÄN HARMAUDEN TUOJAN?
ONNEKSI TÄMÄ ON LEIKKIMIEHISTÄ KISAILUA JA KAIKKI
PERHOSET OVAT IHANIA ONNENTUOJIA JA KESÄ-

PERHOSEN
TOUKAT
TARVITSEVAT RAVINTO-
KASVEJA

PAJUT NOKKONEN
TIMOTEI NURMILAUHA
KARHON- JA KOIRANPUTKET
RISTIKUKKAISET esim. ILLAKKO
SUOLAHEINÄ • VIRNAT
NÄTKELMÄT • APILAT
KURJEN POLVET
ORVOKIT • MESIANGERVO
HERUKAT ym.

PÄIVÄPERHOSET HAKEUTUVAT KUKILLE RUOKAILUMAAN,
KUN OLosuhteet OVAT OIKEAT JA SUOTUISAT!

SUOJAISET JA AURINKOISET ALUEET
PENSaidEN REUNA-ALUEET
KUKKANUTYT, -KEDOT, TIENVIERUKSET JA OJANREUNAT
JOSSA ON LUONNONVARAISIA KUKKIA
RUNSAAT PERENNA ISTUTUKSET
YKSINKERTAISET KUKAT
"HATTUKUKKA" KUKAT = KAKKARAT
TÄHKÄMAISET KASVUSTOT
NIKA-SINI-Keltaiset KUKAT
OVAT PERHOSTEN MIELEEN
SUOJELE PERHOSIA - ÄLÄ KÄYTTÄ
MINKAANLAISIA TORJUNTA-AINEITA!

HYVÄ MUISTAA! JOS KASVIN
LEHTEÄ ON NAKERRETTU,
NIIN EI ENSIMMÄISENÄ HAETA
TORJUNTA-AINETTA, VAAN AJATELKAAN
ETTÄ KOHTA-SII TÄ LENTÄÄ KAUNIS PERHONEN!

RITARIPERHOSEN
TOUKKA

TAVALLISIMPIA HYÖTYELIÖITÄ!

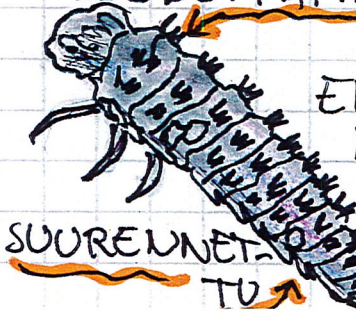
- LEPPÄPIRKOT
- HARSOKORENNOT
- KUKKAKÄRPÄSET
- PETOLUTEET
- HÄMÄHKIT
- LINNUT
- AMPIAISET
- KIMALAISET
- SISILISKOT
- SUDENKORENNOT
- PETOPUNKIT
- MAAKIITÄJÄISET

- HYÖNTEISMAAILMA HERÄÄ ELOON KEVÄÄLLÄ JA KESÄLLÄ
- AIKUISET HYÖNTEISET JA NIIDEN JÄLKE-LÄISET TARVITSEVAT RUOKAA
- SUURIN OSA MÖNKIVISTÄ JA LENTÄVISTÄ OTUKSISTA ON HARMITTOMIA JA NIIDEN TOHUJA ON MUKAVA SEURATA.

HYÖDYLLISET HYÖNTEISET VÄHENTÄVÄT PIHAN TUHOLAISIA SAAKISTAESSAAN NIITÄ ITSELLEEN JA TOUKIKKE RAVINNOIKSI.

ON HYVÄ JA TÄRKEÄ TUNNISTAA OTUS ENNENKUIN SITÄ RUPEAA HÄÄTÄMÄÄN
esim. LEPPÄPIRKON TOUKKA!

ERILAISET HYÖNTEISET OVAT LUONNONKIERTO KULUN OSALTA TÄRKEÄÄ RAVINTOA.

SUURENNETTU LINNUIKKE, PÖLTTÄJIÄ KASVEIKKE JA ILDA TARHORIHE

HYÖTYHYÖNTEISIÄ

PUUTARHAAN

MISTÄ ÖTÖKÖIDEN VÄHYS JOHTUU?

- KASVIKASVU EI TARPEEKSI MONIPUOLISTA RAVINTOA EI RIITÄ KOKO KASVUKAU-PUUTETTA PESÄ- JA TALVEHTI- (DEKSI) MISPAIKOISTA
- KEMIAALINEN TORJUNTA
 - VÄHINGOITTA KAIKKIA ELIÖITÄ
 - HORJUTTA EKOLOGISTA TASAPAINOA

PARANNA HYÖNTEISTEN VUHTUMISTA

- MONIMUOTOINEN KASVIKASVU (= MONIPUOLINEN ELÄINLAJISTO!)
- HYÖNTEISPÖLTYTEISIÄ KUKKIA SAATAVIKKA SYKSYYN SAAKKA
- SUURI LAJIKIRJO (MONET PÖLTYTÄJÄT OVAT ERIKOISTUNEET TIETYNLAISIIN KUKKIIN)
- MONIVUOTISET JA PUUVARTISET TARJOAVAT PESÄ- JA TALVEHTIMISPAIKKOA JÄTTÄÄ LUONNONTILOJA PUUTARHAAN LAHOPUUT JA KIVET OVAT TÄRKEITÄ PARHAITA MIESIKASVEJA: PAJUT, HEDELMÄPUUT, PIENETSIPULIKUKAT, (15) RUUSUT, MALVAT, ASTERIT, HUNAJAKUKKA, MARJAKASVIT, YRTIT, HERNEKASVIT

ERIAIKKAAN KUKKI VAT PERENNAT ANTAVAT PERHOSILLE, KIMACASIHLE, KUKKAKÄRPÄSILHE^URAVINTOA, HEPO- JA TÄHYSTYS PAIKKOJA. YKSITTÄISIÄ KUKKIA esim. PERHOSET EI VALTÄMÄTTÄ HUOMAA, JOTEN SAMAA KASVILASIA PITÄÄ OLLA USEAMPI YKSIÖ

PARASTA ON ERI LAVEISTA TEHTY PERHOSKUKKAMA!

KEVÄTESIKKO

- JAPANINAKILEIJA

MIRRINMINTTU

- PATJARIKKO

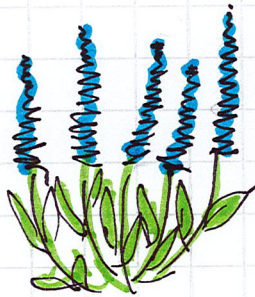
PIIKKIPUTKI

- KÄRSÄMÖT
- PALAVARAKKAUS
- HOPEATÄDYPKE

VUOHENJUURI

- VALKOTÄPLÄMIKKÄ
- KEVÄTKAIHONKUKKA

LOISTOTÄDYPKE

- TULIKELUKKA
- LOISTOSÄLVIA

PÄIVÄNLHJA

- RITARINKANNUS
- SÄDEKUKAT
- ISO PÄIVÄNKAKKARA

ROTKOLEMMIKKI

- TARHARISTIKKA

SÄRKYNYT SYDÄN

- KESÄPIKKUSYDÄN
- KÄRSÄMÖT
- ISOTÄHTIPUTKI

VÄRIMINTTU

- MORSIUSHARSO

LOPPUKEVAAN VAIKUTTAA

JA ALKUKESÄN KUKKIJOITA. KUKINTA-AIKAAN KASVUPAIKKA JA MUUT KASVUOLOT

PUNAHATTU

- KESÄPÄIVÄNHATTU
- HELOKIT
- SYYSLEIMU
- DOORIANVIHAKKO

TÄHKÄRIMIKKI

- ELOKUUNASTERI
- SYYSKATKE RO
- KOMPASSIKUKKA
- KIRAHVINKUKKA

SYYS/ISO MAKSARUOHO

- KONNANYRTTI
- TUOKSUASTERI

SINI-PALKO-OHDAKE

- NAUHUKSET
- TARHA-ALPI

LOISTOSALVIA

- ETELÄN RUUSURUOHO
- LOISTO/SÄDEPÄIVÄNHATUT
- TÖRMÄKUKAT

SYYSASTERI

- HEINÄT

PUNALATVA

SYYSKESÄN
HALLAN ARKUS

SYYSKAUNOSILMÄ

JA AUKUSYKSYN KUK-
JA MUUT SAALOT

AURINGONTÄHTI

KIJOITA. PAIKAN (17)
VAIKUTTAVAT KUKINTA-
AIKAAN

"VESI VANHIN VOITEHISTA!"
 "VESI ON ELÄMÄN EHTO!"
 "KAIKKI TARVISEVAT VETTÄ!"

VIISASTA KASTE LLA!

 SUOMESSA OLEMME ONNELLISISSA ASEMASSA, KUN ELÄMME TUHANSIEN JÄRVIEN MAASSA!

 VETTÄ EI KUITENKAAN OLE VÄENMÄÄRIN TUHLAATTAVAKSI!

 EDELLISET KESÄT OVAI TUONEET HUOLETTAVIA UUTISIA JOITENKIN JÄRVIEN KOHDALLA

- ON REHEVOITUMISTA
- RUNSAITA SINILEVÄ LAUTTOJA
- PIENEMMISSÄ JÄRVISSÄ JA LAMMISSA ON VESIPULAA.

 NIINPÄ JOKAISEN TARHURIN ON HYVÄ TARKASTE LLA OMAA VEDENKÄYTTÖTOTTUMUKSIA!

 LIKA VEDEN KÄYTTÖ ON MONESSA SUHTEESSA HAITALLISIA

 RAVINTEET LIUKENEVAT PINTAVEDEN MUKANA

 KASVIT TUKEHTUVAT

 MAA KUORETTUU

 LIKA VESI VIE MAAKERROKSET MUKANAAN.

 KASTELE TARPEESEEN
 VASTAISTUTETTAIMET
 RUUKKISTUTUKSET YM.

 TUNNUSTELE MULTAA
 KUIVAMAA = LÄMMIN
 KOSTEA = KYLMA
 VAIKKA SORMEN SYVYDELTA

 VAIHTE KASVIT KASVUPAIKAN KOSTEUSOLosuhteiden mukaan

 ISTUTA KASVIT RYHMIIN
 VEDEN HAIHTUMISEN VÄHENEE

 PEITOKASVIT PIDÄTTÄVÄT MAAN KOSTEUTTA

 KATEKINEET TASAAVAT KOSTEUTTA

 OHJAA KASTE LUVESI MAAHAN.

MATALA VÄTI TOIMII PUUTARHASSA

- HYÖNTEISTEN,
- PIKKUNISÄKKÄIDEN JA
- LINTUJEN JUOMA- JA PESE TYMISPAIKKANA

 KASTELE MUUNA AIKANA KUIN KESKI PÄIVÄN HELTEEKKA

 SEISOTA VETTÄ
 KYLMA VESI ON PAHASTA

 KASTELE HARVOIN MUTTA PERUSTEELIESTI

IHMISELTÄ PIENIÄ TEKOJA, MUTTA AUTTAVAT ERILAISIA ELIÖITÄ VOIMAAN HYVIN!

 KASVUALUSTAN HYVÄ KUNTO ON KAIKEN KASVUN PERUSLÄHTÖKOHTA

 TÄRKEÄÄ ON MAAN VILJAVUUS JA ILMAVUUS.

 PERINNEPUUT KUNNIAAN PUIDEN SUOSIMINEN ON EKOTEKO!

 VAALI VANHOJA KASVIKANTOJA NE OVAT KESTÄVIÄ KAIKISSA LUONNON OLOISSA.

 OVAT HELPPOJA KASVATTA JA OVAT HYÖNTEISTEN MIELEEN

 HYÖDYNNÄ TONTIN PIENIMÄSTÖJÄ! ISTUTA KASVIT OIKEILLE PAIKOILLE NE KASVAVAT JA VOIVAT HYVIN!

 PERUSTA

- RISUKASA-AITA
- SAMMALPUUTARHA
- LAHOPUU KULMAUS PUUTARHAAN
- JÄTÄ ERILAISIA ALUEITA PUUTARHAAN, MIKÄ ON LUONTAISTA (METSÄ, NATTA, KETO, KOSTEIKKO!)

 HYÖNTEISTOTEEN JA PERHOSTALO

 PORATTUJA PUURUNGON PÄTKIÄ

 KÄPPYJÄ SAMMALTA
LEHTIPUUNOKSIA YM.
LUONNONMATERIAALEJA

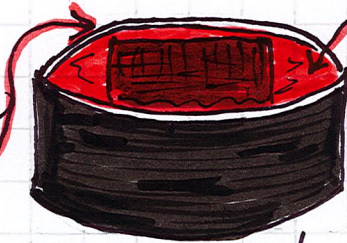
PERHOSBAAREJA JA RUOKINTAPAIKKOJA

AURINKOISELLE PAIKALLE PERHOSET TUKEVAT MIELELLÄN!

1. VAKUTA KEVÄÄNÄ MAHCAA KOIVUSTA TAI VAAHTERASTA RUNGON ETELÄ-TAI LÄNSIPUOLELTA

2. PERHOSBAARI PURKKIIN

LAITA PYSTYEN PESU-SIENI JOHON NESTE IMEYTYY!

TEHDÄÄN SEOS

- PUNAVIINISTA
- SOKERISTA,
- SIIRAPISTA,
- TAI HUNAJASTA
- JA LORAUS ETIKKA

3. MÄTÄNEVÄT HEDELMÄT OVAT HYVÄ HOUKUTIN!

4. PUUVARTISIA PERHOSTEN MIELEEN.

 PAJUT
 NÄSIÄ
 PIHASYREENI
 JASMIKE
 TUOKSUKÖYNNÖSKUUSAMMI

KANNATTAA PEREHTYÄ
LUONNONMUKAISEEN
PUUTARHANHOITON

LUONTOA MUKAILLEN VÄHITELLEN

MIETTÄ SYY- JA SEURAUSSUhteita puutarhassa

- RIKKAKASVIT
- TUHOAISET
- KASVIEN KASVAMINEN
- TONTIN OLOSUhteET YM.

IHMISEN MIELESTÄ "LUONTO EI OLE SIISTI." JOTEN LUONTOA VOI TARKASTELLA LUONNON LÄHTÖKOHDISTA.

PENSASAITTOJEN LEIKKAUS VOI OLLA TARKASTELUN KOHTEENA VAPAASTI KASVAVA AIDANNE VAIHTOEHTONA.

- NURMIKKO TYÖLLISTÄÄ, LEIKKUU SAASTUTTA JA SE EI OLE ELIÖYSTÄVÄKKINEN
- TARKASTELE UUDELLA TAVALLA
- VOIKO OSA OLLA NIITYÄ TAI KETDA
- KASVIRYHMÄT MIETINTÄÄN
- MAANPEITE KASVI AVUKSI REUNA-ALUEILLE!

VOIKO KÄYTVÄT AJATELLA UUSIKSI?

MUTKITTEVAT LUONNONMATERIAALEIKKHA REUNUSTETUT, (KIVET, LAUDET, HARKOT, PUUPÖLKIT YM.)

SUURIA KIVETTYJÄ TAI LAATOITETTUA ALUEITA EI PIDÄ SUOSIA! EIVÄT OLE ELIÖYSTÄVÄKKISIA. HULEVEDET VOIVAT TULLA ONGELMAKSI!

LIIAN VAATIVAT KASVIT

- TYÖLLISTÄVÄT TARTHURIA
- EIVÄT PALVELE VÄLTÄMÄTTÄ MONIMUOTOISUUTTA!
- VAATIVAT RUNSAASTI KASTELOA!

ONNITTELE ITSEÄSI, KUN HUOMAAT, ETTÄ MONI ASIA ON KOHDALLASI JO TOTEUTUNUT JA OLET PITKÄLLÄ, PUUTARHAN LUONTOYhteYDESSÄ!

• VÄLTÄ SUURIA AITAISTUKSIA
• ERIKKISIA HEDELMÄ- JA MARJATARHOJA

TEE MONIMUOTOISIA ISTUTUSRYHMIÄ, JOSSA PUUKKA, PENSAILKKA, PERENNOIKKHA JA VIHANNEKSIKKA ON OMAT PAIKKANSÄ JA NE YHDESSÄ MUODOSTAVAT KOKONAISUUDEN, JOSSA HYÖNTEISET VIIHTYVÄT JA KASVIT VOIVAT HYVIN